

# FASIT EKSAMEN 2023, AST200

Kortsvarsoppgaver: se svar på  
Discourse!

Oppgave 2.1: Se ny fasit på  
neste side som er bedre tilpasset  
spesifikasjonene av evalueringskriteriene  
for denne eksamen (men gammel fasit  
for midtveis 2012, oppgave 7, er  
også bra!)

Oppgave 2.2: se fasit midtveis 2012,  
oppgave 3

Oppgave 2.3: se fasit avsluttende  
eksamen 2010, oppgave 7

Oppgave 2.4: se fasit avsluttende  
eksamen 2010, oppgave 8

# EKSAMEN 2023 i AST2000

## Oppgave 2.1

Vi har et sett med data med støy, målt flukes som funksjon av tid. Vi har også en modell for hvordan vi tror fluksen som funksjon av tid skal være. Modellen har to ukjente parametere,  $F_0$  og  $e$ , der vi er interessert i å finne  $e$ .

→ Vi bruker minste kvaraters metode der vi prøver oss frem med forskjellige verdier for  $F_0$  og  $e$  og finner den modellen som gir minst mulig kvadratforskjell mellom modellen og dataene. Vi ser på kvadraten av forskjellen da vi kan vil minimisere absolutt verdi en forskjellen vi er uinteressert om avviket er positivt eller negativt. De verdiene for  $F_0$  og  $e$  som gir minst mulig forskjell er den modellen som passer dataene best.

Vi trenger følgende variable:

$F_0$  = beste verdi av  $F_0$  så langt

$e$  =  $\underline{\underline{u}} - \underline{\underline{e}}$

delta = Minste kvaratforskjell for hittil beste modell

$t$  = array med alle tids verdier

data =  $\underline{\underline{u}}$  med flukes for alle tidspunkt

~~alpha~~ = funksjon som gir ~~me~~

modell = funksjon som for gitt  $F_0$  og  $e$  gir modell for alle tidspunkt

## Oppgave 2.1. Forts

Kjører ~~løkker~~<sup>(FOA)</sup> over intervaller for  $f_0$  og  $e$  som vi med øgenål fra figuren tenker kan være mulige verdier.

Inne i løkkene ~~si~~ kaller vi funksjonen som lager modellen for gitt  $f_0$  og  $e$ . Tar så forskjellen mellom data-arrasjen og modell-arrasjen, kvadrerer og summer over alle tids punkt. Sammenlikner så denne kvadratforskjellen med den så langt bestef. Hvis denne er best, erstatt  $f_0$  og  $e$ .

# EKSAMEN 2023, AST 2000

## OPPGAVE 2.5

Vi vet at samtidighet er relativt.

I Bob sitt ref.syst. feirer IKKE Alice 30-årsdag samtidig som Bob passerer Faraway (og feirer sin 30-årsdag)

I jordsystemet derimot, vet vi at Alice fylte 30 år samtidig som Bob passerte Faraway og fylte 30 år.

I jordsystemet vet vi også at Bob eldes saktere enn Alice. Dvs at Bob må være yngre enn Alice når de treffes. Det er niftig at det for Bob er Alice som eldes saktere. For å løse paradokset må Alice dermed ha følt 30 år FØR Bob fylte 30 år (passering av Faraway) i Bob sitt system. På den måten er Alice eldre enn Bob ved møte på jorda selv om Alice eldes saktere sett fra Bob sitt system.